

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

24 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Nicolae Gordilă, Ghenadie Nicolaev, Elena Covalenco, Ion Arhiliuc,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de avocatul Nicoară Vasile și inculpații Toma Valeriu Grigore și Toma Denis Valeriu împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 21 iunie 2012 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2013, în cauza penală în privința lui

Toma Valeriu Grigore, născut la 14 decembrie 1957, originar din s. Mereni, r-l Anenii Noi, domiciliat mun. Chișinău, bd. Cuza Vodă 17/5 ap. 74.

și

Toma Denis Valeriu, născut la 16 mai 1982, originar din s. Mereni, r-l Anenii Noi, domiciliat mun. Chișinău bd. Cuza Vodă 17/5 ap. 74.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Examinat în prima instanță: 07.06.2011-21.06.2012
2. Examinat în instanța de apel: 08.08.2012-12.03.2013
3. Examinat în instanța de recurs: 28.05.2013-24.09.2013

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul, Crîjanovschi Sergiu, care a solicitat respingerea recursului.

Avocatul, Nicoară Vasile, care a solicitat admiterea recursului.

Inculpații, Toma Valeriu și Toma Denis, care au solicitat admiterea recursului.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 21 iunie 2012, a fost încetat procesul penal privind învinuirea lui Toma V.G. și Toma D.V., în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală și au fost condamnați în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiecare la câte 2 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis. Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei acestora a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an și au fost obligați de a nu-și schimba domiciliu fără consimțământul organului competent.

A fost încasat de la SRL "Merencon" în beneficiul ÎS "Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău" prejudiciul material cauzat în sumă de 504.955,26 lei.

2. Potrivit sentinței, la 13 aprilie 2007 Asociația Interraională de producție, Reparație și Exploatare din Chișinău a Concernului Republican pentru Gospodărirea

Apelor „Apele Moldovei” în prezent ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” în calitate de furnizor, a încheiat cu SRL „Merencon” în calitate de utilizator, contractul nr. 18 prin care primul s-a obligat să aprovizioneze cu apă pentru irigarea loturilor de teren arendate de către SRL „Merencon” cu suprafața de 182 ha, în volum de 110.000 m³.

Conform prevederilor contractului, și anume pct. 3.3; 3.6; 3.8 și 4.5, furnizorul era obligat să asigure livrarea apei în punctele de distribuire ale utilizatorului în conformitate cu planul-grafic, elaborat în baza planului de utilizare a apei și conform conturilor achitate.

În lunile mai - iunie 2007, SRL „Merencon” nu a prezentat furnizorului careva comenzi - grafic de utilizare a apei pentru irigația plantelor de pe loturile de pământ ce aparțineau SRL „Merencon”.

Ulterior, în luna iulie 2008, Toma V.G. în calitate de director al SRL „Merencon”, prin amenințare, l-a impus pe fostul șef al stației de irigare din s. Mereni, Ion Speianu, să confirme prin semnătura proprie primirea în lunile mai și iunie 2007 a două comenzi-grafic de utilizare a apei din partea SRL „Merencon”, ultimul a semnat doar o singură comandă-grafic, în care a înscris data de 15.06.2007.

În continuare, Toma V.G., urmărind scopul său criminal, folosind elementele de pe comanda-grafic, semnată de Speianu I., împreună cu Toma D.V. au confecționat două comenzi-grafice pe lunile mai-iunie 2007, pe care cu ajutorul mijloacelor tehnice au aplicat semnătura lui Speianu I., care, potrivit raportului de expertiză nr. 382 din 06-09 august 2010 au fost executate prin metoda termografică, cu ajutorul tehnicii de multiplicare copiere tip laser-xerox.

La 08 septembrie 2008, Toma V.G., cunoscând cu certitudine că comenzile-grafic pentru lunile mai-iunie 2007 sunt falsificate, s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere de încasare forțată din contul AIPRE Chișinău a Agenției „Apele Moldovei” a presupusului prejudiciu și anume 882.086,47 lei, cheltuieli legate efectiv de prelucrarea și însămânțarea terenului și 40.460,63 lei, dobânzi și penalități achitate pentru nerambursarea în termen a creditelor contractate în perioada 2005-2006 de către SRL „Merencon”, în total suma de 922.547,1 lei, prejudiciu care se presupune că a fost cauzat în rezultatul neexecutării obligațiilor contractuale de livrare a apei.

În vederea obținerii rezultatului scontat și continuându-și acțiunile sale criminale, Toma V.G., a eliberat la 06 august 2008 lui Toma D.V. mandatul nr.030 și i-a transmis acestuia, pentru a prezenta în instanța de judecată, comenzile-grafice confecționate prin metoda descrisă mai sus.

Astfel, la 17 iunie 2009, Colegiul Economic lărgit al Curții Supreme de Justiție fiind dus în eroare de către reprezentantul SRL „Merencon” și punând la bază comenzile-grafice, a acceptat aceste înscrisuri în calitate de probe prin ce a decis: *„încasarea de la AIPRE Chișinău a Agenției „Apele Moldovei” în folosul SRL „Merencon” suma de 922.547, 1 lei din contul reparării prejudiciului, 10.000 lei cheltuieli legate de efectuarea controlului de audit, 2000 lei cheltuieli de asistență juridică și cheltuieli legate de achitarea taxei de stat în sumă de 62.271 lei, iar în total 996.818 lei”.*

În continuare, Toma V.G., urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, fiind în continuare directorul SRL „Merencon” în luna mai 2010, s-a adresat în Judecătoria Economică de Circumscripție Chișinău cu o cerere de chemare în judecată prin care a solicitat încasarea venitului ratat de la AIPRE Chișinău a Agenției „Apele Moldovei” în prezent ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău”, în sumă totală de 1.576.513 lei.

Ca acte confirmative ce ar proba acțiunea civilă depusă de către directorul SRL „Merencon”, a servit aceeași decizie irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 16.10.2009 și contractul fictiv nr. 18 VII/08 din 18 martie 2007 încheiat între SRL „Merencon” semnat de către Toma V.G. și SRL „Octodenar” cu dată din urmă.

3. Sentința în cauză a fost contestată cu apel de către:

3.1 Inculpatul Toma D.V., care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, deoarece nu este vinovat de săvârșirea infracțiunilor imputate. În motivarea apelului, inculpatul a invocat că nu a fost dovedită latura obiectivă și nici cea subiectivă în comiterea infracțiunilor incriminate, nu a deținut careva acte din dosarul civil și nici nu le-a folosit, nici o probă din dosar nu face referire la o acțiune întreprinsă de Toma V.G. referitor la falsificarea unui act sau de utilizarea unui înscris fals, probele prezentate nu demonstrează existența unei probe false în cadrul dosarului civil.

Raportul de expertiză nr. 382, întocmit la data de 06.09.2010 confirmă că, comenzile grafice prezentate instanței sub formă de copii autentificate nu reprezintă copii ale celor două exemplare de comenzi grafice ridicate de la SRL „Merencon” în timpul percheziției. Această concluzie a expertului nu demonstrează nevinovăția inculpaților, deoarece comanda nr. 17 nu are semnătura părții vătămate, deci nu are nici o legătură cu cauza dată și faptul că în contabilitate exista un act - comandă de livrare, care nu este semnat de „Apele Moldovei”, nu are legătură cu acuzarea, deoarece actul prezentat instanței este semnat. Comanda nr. 15 ridicată la percheziție, conform declarațiilor martorului Speianu I., a fost semnată de el în iulie - august 2008, dar copia autentificată a fost prezentată instanței în luna septembrie 2008, deci actul semnat în iulie 2008 de Speianu I. nu este cel prezentat instanței. Declarațiile specialistului, Cataraga O., care a întocmit raportul de expertiză confirmă că actele în copii autentificate sînt executate prin copierea de pe un original și că comenzile grafice ridicate pentru expertiză nu sunt cele prezentate ca probe, prin urmare comanda grafică pe care Speianu I., ar fi semnat-o în iulie 2008 nu are nici o legătură cu cea prezentată instanței. În ședință, fiind admis demersul avocatului inculpaților de a fi prezentate alte comenzi de livrare a apei a declarat, că nu este posibil, deoarece nu s-au păstrat. Prin urmare, careva certitudini cu privire la faptul dacă comenzile grafice au fost sau nu prezentate nu are nici partea vătămată, deoarece la cercetarea cauzei nu au prezentat nici un fel de registru de evidență a actelor. Declarațiile martorilor acuzării nu au indicat direct la vinovăția lor. Actele prezentate instanței sunt copii autentificate notarial și au fost prezentate instanței în ședința publică. Prin acceptarea și recunoașterea probei de către partea adversă „Apele Moldovei”, ultimii sunt decăzuți din dreptul de a invoca falsul acesteia.

3.2 Avocatul, Pleșca Valeriu, în numele inculpaților, a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpații să fie achitați, invocând că, judecarea cauzei nu a avut loc în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, instanța nu a motivat de ce acceptă anumite probe și pe altele le respinge, nici în rechizitoriu și nici în sentință nu este indicat clar timpul, locul comiterii confecționării cererilor comenzii false. În loc să constate circumstanțele falsificării celor două comenzi-grafic și a contractului nominalizat și dacă acestea sunt ori nu falsificate, instanța a reprodus doar anumite probe. În instanța de judecată notarul Timofti A. a menționat că, ea a legalizat copiile comenzilor grafic nr.15 și 17, a verificat copiile de pe original careva dubii nu a avut. Reprezentantul pârîtului AIPRE Chișinău a Agenției „Apele Moldovei” a primit o copie a acestor comenzi grafic, nu a avut obiecții față de ele și nu le-a defăimat ca probe false. Mai mult decât atât, în cererea de apel semnată în numele SRL „Merencom” de către Ciurea P., audiat în procesul penal în calitate de martor, este indicat că „pârîtul era obligat să livreze apa pentru lunile mai-iunie 2007 în baza cererilor nr.15,17 recepționate de reprezentanții săi, chiar și în lipsa unei aprobări formale a planului de utilizare a apei și a planului grafic. Notarului, ca și instanței de judecată, le-au fost prezentate originalele contractelor, inclusiv comenzile-grafic. Conform probelor administrate în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești, s-a stabilit că, inculpații nu au realizat latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, ei nu au confecționat și nu au deținut comenzile grafic false nr.15 din 15.05.2007 și nr.17 din 14.06.2007. Nu s-a demonstrat coautoratul inculpaților la comiterea infracțiunii nemijlocite. Nu s-a stabilit că inculpații au realizat latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 310 alin. (1) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2013 au fost respinse apelurile și menținută sentința fără modificări.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a conchis că, instanța de fond just a reținut ca dovedită fapta inculpaților, iar analiza și verificarea probelor pe cauză, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității, veridicității și în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, a indicat incontestabil la vinovăția lui Toma V.G. și Toma D.V. în comiterea infracțiunilor prevăzute de pe art. 310 alin. (1) Cod penal, și anume *„falsificarea probelor în procesul civil de către un participant la proces sau de către reprezentantul acestuia”* și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal *„confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale de către două persoane”*.

Instanța de apel a menționat că, soluția instanței de fond este întemeiată, deoarece în rezultatul analizei probelor puse la baza învinuirii inculpaților: declarațiile martorilor, date sub jurământ și avertizare de răspundere penală în baza art. 312-313 Cod penal, cât și materialelor cauzei penale, dovedesc prezența în acțiunile inculpaților atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate cât și celor care caracterizează latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (2) lit. b) și 310 alin. (1) Cod penal.

Prin urmare, argumentul apărării, precum că inculpații nu au comis infracțiunea pentru care au fost condamnați, este neîntemeiat și contravine

materialelor din dosar, iar nerecunoașterea vinovăției de către ultimii nu echivalează cu achitarea lor, de vreme ce există probe pertinente și concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării dovedesc cu certitudine vinovăția lor în săvârșirea infracțiunilor imputate, nerecunoașterea vinovăției corect fiind apreciată de către instanța de fond ca o tactică de apărare.

Cât ține de pedeapsa stabilită inculpaților, instanța de apel a considerat-o una echitabilă, la stabilirea căreia s-a ținut cont de prevederile art. 6,7,61,75 Cod penal, precum și de gradul de pericol social, circumstanțele personale ale inculpatului, atitudinea față de fapta comisă.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Nicoară Vasile și inculpații, care, invocând temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6, 8, 15 Cod de procedură penală, solicită admiterea recursului, casarea hotărârilor adoptate pe caz, rejudecarea cauzei, cu adoptarea unei hotărâri de achitare a inculpaților. Autorii recursului critică hotărârile contestate, sub următoarele aspecte:

- instanța de judecată nu s-a pronunțat prin sentință în privința învinuirii formulate în baza art. 361 alin. (1) și 310 (fără aliniat) CP, adusă inculpatului Toma V.G.;

- interceptarea convorbirilor telefonice a fost efectuată de colaboratorii CCCEC care nu aveau autorizarea respectivă;

- prin derogare de la art. 296 alin. (2) și 281 CPP, în actul de învinuire nu sunt indicate data, locul și modul de săvârșire a infracțiunilor;

- multe probe indicate în rechizitoriu au fost administrate nu în cadrul dosarului penal, ceea ce duce la inadmisibilitatea lor, și anume: procesul de efectuare a percheziției din 02.07.2010, procesul verbal de examinare din 30.07.2010, raportul de expertiză nr. 382 întocmit la 06-09 august 2010, procesul verbal din 06.05.2010, actul de constatare nr. 06 din 10.06.2007, contractul de prestare a serviciilor nr. 27/4 din 20.04.2007, factura de expediție seria AX nr. 905757 din 22.05.2007, certificatul nr. 26 din 26.05.2008, contractul nr. 18 VII/08 din 18.03.2007;;

- prin derogare de la art. 274 alin. (2) CPP, organul de urmărire penală nu a întocmit un proces verbal de autosesizare;

- nulitatea ordonanței de punere sub învinuire a lui Toma V.G. în baza art. 310 CP, din motivul expirării termenului de prescripție;

- a fost încălcat dreptul la un proces echitabil;

- ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru irigare Chișinău” nu deține calitatea procesuală de parte civilă în cazul dat.

6. Judecând recursul declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează, că recursul declarat urmează a fi respins din următoarele considerente:

Colegiul constată că instanța de fond și de apel, bazându-se pe totalitatea probelor administrate în dosar și cercetate în condițiile legii, și anume: declarațiile martorilor Pîrau Iu., Chiriac Gh., Gurschi L., Scurtul A., Speianu I., Dănilă L., Filipașco Gh., Dombrovșchii S., Caragi M., Gavriluța V., Mocanu L., notarul Timofti A., specialistului Cataraga O. care nu se contrazic între ele; de asemenea și pe

probele materiale scrise, administrate în prezenta cauză ce au servit obiect de cercetare judecătorească, cum sunt: procesul-verbal de efectuare a percheziției din 02.07.2010 la SRL „Merencon”; procesul-verbal de examinare din 30.07.2010; raportul de expertiză nr. 382 întocmit la 06-09 august 2010, corect au concluzionat vinovăția inculpaților Toma V.G. și Toma D.V. în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 310 alin. (1) Cod penal, „falsificarea probelor în procesul civil de către un participant la proces sau de către reprezentantul acestuia” și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal „confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale de către două persoane”.

Colegiul constată că instanțele de fond și de apel corect au stabilit faptul că conform concluziilor raportului de expertiză nr. 382 întocmit la 06-09 august 2010, cererile de livrare a apei prezentate în procesul civil nu reprezintă copii ale cererilor ridicate de la SRL „Merencon” și toate elementele cererii de livrare a apei nr. 17 din 14.06.2007, din dosarul civil 2-e 6759/08, prezentată în copie autentificată notarial, sunt executate prin metoda termografică cu ajutorul tehnicii de multiplicare-copiere de tip laser-xerox, iar toate elementele cererii de livrare a apei nr. 15 din 15.05.2007, din dosarul civil 2-e 6759/08, prezentată în copie autentificată notarial, sunt executate prin metoda termografică, acestea fiind în prealabil transferate de pe un alt suport cu ajutorul tehnicii computerizate.

Totodată s-a constatat, că înscrisul „15.06.2007” și semnătura, situate în colțul drept inferior al cererii nr. 17 din 14.06.2007, ridicată de la SRL „Merencon”, au fost efectuate de către Speianu I. Astfel, concluziile raportului de expertiză menționat în cumul cu procesul-verbal de efectuare a percheziției din 02.07.2010 și procesul-verbal de examinare din 30.07.2010 probează faptul că, SRL „Merencon” nu a adresat careva cereri de livrare a apei către AIPRE Chișinău în lunile mai-iunie 2007, iar cererile prezentate în procesul civil au fost confecționate cu ajutorul tehnicii computerizate. Adică, în cadrul urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești, au fost acumulate probe ce demonstrează, că comenzile - grafic din 15.05.2007 și 14.06.2007 sunt false.

De asemenea, Colegiul consideră că instanțele de judecată legal au concluzionat faptul, că în materialele prezentate de către Toma V.G. întreprinderii SRL „Brio Prim” pentru efectuarea auditului intern, sunt prezente date eronate și anume în:

- actul de constatare nr. 06 din 10.06.2007, prin care se confirmă faptul că în perioada 28 mai – 04 iulie 2007 au ars pe deal în totalmente fără a putea fi restabilite culturile cultivate de către SRL „Merencon”;

- contractul de prestare a serviciilor nr. 27/4 din 20.04.2007 încheiat între SRL „Valdiam Trans” și SRL „Merencon”;

- factura de expediție seria AX nr. 905757 din 22.05.2007, eliberată de către SRL „Valdiam Trans” în adresa SRL „Merencon”;

- certificatul nr. 26 din 26.05.2008, eliberat de Direcția Statistică a r-lui Anenii Noi, referitor la roadă estimativă per hectar pe anul 2007 la produsele agricole recoltate în r-l Anenii Noi;

- informația prezentată de către Direcția Agricultură și Alimentație Anenii Noi, care atestă faptul că în anul 2007 SRL „Merencon” nu a înregistrat adresări referitoare la careva pierderi suportate în urma secetei.

Astfel, în opinia instanței de recurs, instanțele de judecată întemeiat au remarcat că probele nominalizate, dovedesc cu certitudine că rezultatele raportului de audit prezentat în procesul civil sunt denaturate, fiind substanțial majorate intenționat. Așadar, conform procesului-verbal din 06.05.2010 de efectuare a interceptării și înregistrării convorbirii telefonice și stenograma convorbirii telefonice întreținute la 05.05.2010 între Toma D.V. și Dănilă L. în numele SRL „Valdiam Trans”, rezultă că juristul SRL „Merencon” - Toma D.V. caută o întreprindere ce ar putea încheia cu SRL „Merencon” un contract fictiv datat cu anul 2007, pentru a estima un venit ratat tot pe anul 2007. Analiza probelor indicate, a dus, în mod legal, la concluzia că contractul nr. 18 VII/08 din 18 martie 2007 încheiat între SRL „Merencon” și SRL „Octodenar” este unul fictiv, care a fost obținut de către Toma V.G. pentru a fi prezentat în instanța de judecată în scopul probării venitului ratat solicitat.

Examinînd critica formulată de recurenți, în sensul că instanța de judecată nu s-a pronunțat în privința învinuirii aduse inculpatului Toma V.G., în baza art. 361 alin. (1) și 310 (fără aliniat) Cod penal, Colegiul precizează că deși în dispozitivul rechizitoriului, la încadrarea juridică a acțiunilor lui Toma V.G. s-a indicat *„art. 361 alin. (1) și 310 din Codul penal”* (f.d. 145 v.5), însă reieșind din descrierea și formularea învinuirii care i se incriminează din conținutul aceluiași dispozitiv al rechizitoriului, s-a arătat că *„Astfel Toma Valeriu a săvîrșit confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false de către două persoane – infracțiune prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b)”* (f.d. 144 v.5) și *„Astfel, prin acțiunile sale Toma Valeriu a săvîrșit falsificarea probelor în procesul civil de către un participant la proces sau de către reprezentantul acestuia, infracțiune prevăzută de 310 alin. (1) CP”*.

Deci, în opinia instanței de recurs eroarea mecanică în cauză nu constituie un temei pentru a cere o reîncadrare suplimentară.

În același context Colegiul consemnează, că nu este incident în cazul supus judecării, nici critica recurenților cu referire la nestabilirea faptei în sentință și neindicarea în actul de învinuire a datei, locului și modului de săvîrșire a infracțiunii, deoarece analizînd partea descriptivă a sentinței, se constată că deși fapta în sentință nu a fost expres stabilită, totuși fapta a fost descrisă în detaliu de către instanța de fond. Data în actul de învinuire și sentință, deși nu este indicată concret, dar s-a stipulat cu aproximație *„mai-iunie 2007”*, *„iulie 2008”* și *„mai 2010”*, fiind în imposibilitate organul de învinuire de a stabili data concretă. Locul și modul de săvîrșire a infracțiunii, de asemenea, sunt descrise la general cu aproximație, însă aceasta nu constituie o eroare ce ar da teme de casare a hotărîrii judecătorești.

În privința argumentului invocat de recurenți privind faptul că multe probe indicate în rechizitoriu au fost administrate nu în cadrul dosarului penal, ceea ce duce la inadmisibilitatea lor, Colegiul îl reține ca unu neîntemeiat, deoarece o atare cerință nu a fost formulată la etapa urmăririi penale, în instanța de fond, sau în apel,

ci doar în instanța de recurs, ceea ce vine în contradicție cu prevederile art. 251 alin. (4) CPP, unde se stipulează că cererea în cauză urma a fi invocată în cursul efectuării acțiunii – când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță. Conform materialelor cauzei, inculpatul, fiind asistat pe parcursul procesului penal de avocat, careva cereri nu a înaintat, la etapa corespunzătoare.

Referitor la criticele din recursul declarat, în sensul că: organul de urmărire penală nu a întocmit un proces-verbal de autosesizare, ignorând prevederile art. 274 alin. (2) Cod de procedură penală, ce duce la nulitatea tuturor acțiunilor procesuale ce au urmat; ordonanța de punere sub învinuire a Toma V.G. în baza art. 310 Cod penal, din motivul expirării termenului de prescripție duce la nulitatea acesteia; și ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru irigare Chișinău” nu deține calitatea procesuală de parte civilă în cazul dat, nu pot fi acceptate de către Colegiul ca valabile, din motivul neinvocării acestora la etapa corespunzătoare: urmăririi penale, în instanța de fond sau în instanța de apel. Din materialele cauzei nu rezultă că partea apărării ar fi avut careva obiecții în sensul invocat la etapa respectivă. Invocarea primară a acestor nulități la etapa examinării recursului, contravine prevederilor art. 251 Cod de procedură penală. Aceeași situație se referă și la critica în partea interceptărilor telefonice, nefiind invocate la etapa corespunzătoare.

Colegiul specifică că majoritatea criticelor menționate invocate direct în faza procesuală a recursului, nu au fost obiect de discuție și apreciate fie la finisarea urmăririi penale, fie la examinarea cauzei în fond sau în apel, și deci nu vor fi obiect de discuție la examinarea recursului.

De asemenea, Colegiul specifică că nu este întemeiat nici argumentul recurenților cu referire la încălcarea dreptului la un proces echitabil garantat de articolul 6 § 1 din Convenție ce enunță preeminența principiului supremației dreptului. Unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă, printre altele, că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Acest principiu insistă asupra faptului, că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri judecătorești definitive și executorii, chiar și în scopul reluării procesului de judecată și o nouă soluționare a cazului. Competența de revizuire a instanțelor supreme trebuie exercitată pentru a corecta erorile de drept și greșelile justiției, și nu pentru a efectua o reexaminare a cauzei. Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs deghizat, și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi drept temei pentru reexaminare (*Bujnița vs RM, din 16 noiembrie 2007, pct. 20*).

În recursul declarat de către avocat și inculpați se invocă ca temei de casare art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 15) Cod de procedură penală și anume: „*instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind admisă o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii și instanța de judecată*

internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză”.

Astfel, Colegiul constată că temeiurile invocate de recurenți că „*instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind admisă o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*” nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că instanța de apel, respectând prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, în hotărârea adoptată a cuprins temeiurile de fapt și de drept ce au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date, și respectând prevederile art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală, s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, adoptând o hotărâre legală, întemeiată și motivată, constatându-se careva încălcări neimportante, însă care nu sunt suficiente pentru a constitui erori procesuale ce ar putea influența autenticitatea concluziilor. Totodată s-a constatat că instanța de apel a examinat cauza penală prezentă fără careva abateri de la normele de procedură și corect a apreciat probele cercetate sub toate aspectele, concluzie ce este susținută și de instanța de recurs.

Deasemenea, s-a stabilit că în cauză au fost întrunite toate elementele componente ale infracțiunilor prevăzute la art. 361 alin. (2) lit. b) și 310 alin. (1) Cod penal, atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă și subiectivă, cât și a celor care caracterizează obiectul infracțiunii.

Invocând comentariile din literatura juridică de specialitate, Colegiul reține că, prin „document oficial” trebuie de înțeles documentul care: conține informații care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept, atestă fapte având relevanță juridică, circulă în cadrul unui sistem de înregistrare, evidență strictă și control al circulației. Astfel, Colegiul concluzionează că, necătfind la faptul, că obiectul infracțiunii prevăzute de art. 361 Cod penal este o simplă cerere, însă ea produce efecte juridice, dându-i astfel, calitatea actului oficial.

În ceea ce privește temeiul privind existența unei hotărâri a instanței internaționale pe un alt caz similar, Colegiul indică că hotărârile CtEDO invocate de recurenți nu sunt relevante pentru situația concretă din prezenta cauză.

Rezumând cele expuse, Colegiul penal consideră că argumentele invocate de către apărător și inculpați în recurs sunt neîntemeiate, fapt ce determină incontestabil concluzia de respingere a recursului ca inadmisibil cu menținerea hotărârilor contestate.

7. În conformitate cu prevederile art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către avocatul Nicoară Vasile și inculpații Toma Valeriu Grigore, Toma Denis Valeriu împotriva sentinței Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 21 iunie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2013, cu menținerea hotărârilor contestate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 22 octombrie 2013, ora 09.50.

Președinte:	(semnătură)	Petru Ursache
Judecători:	(semnătură)	Nicolae Gordilă
	(semnătură)	Ghenadie Nicolaev
	(semnătură)	Elena Covalenco
	(semnătură)	Ion Arhiliuc
Copia corespunde originalului		
Judecător:		Nicolae Gordilă